

**IV Liceum Ogólnokształcące im. Fryderyka Chopina
w Ostrowie Wielkopolskim**

Biznes i zarządzanie, podstawy przedsiębiorczości, edukacja dla bezpieczeństwa

I. Formy i sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Ocenie podlegają:

- prace pisemne sprawdzające wiedzę i umiejętności z większej partii materiału: testy, sprawdziany wiadomości
- odpowiedzi ustne
- kartkówki (obejmują materiał z 2 - 3 ostatnich lekcji, mogą być nie zapowiadane)
- aktywność na lekcji
- karty pracy
- dodatkowe prace np. referaty, wywiady, prezentacje itp.
- prace domowe
- obowiązkowość, stosunek ucznia do swoich obowiązków wynikających z realizacji przedmiotu
- ćwiczenia praktyczne np. strzelectwo sportowe, RKO itp.

FORMY KONTROLI

ORAZ METODY OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Zasady ogólne

Kontrola i bieżące ocenianie ma na celu monitorowanie pracy ucznia, przekazywanie mu informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, wskazywanie, co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. **Ocena śródroczna/roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ani średnią ważoną. Jest rzetelną oceną zdobytej przez ucznia wiedzy i nabytych umiejętności w odniesieniu do wymagań edukacyjnych.** Metody kontroli osiągnięć uczniów są zróżnicowane ze względu na predyspozycje, możliwości i osobowość uczniów. **W procesie oceniania uwzględniany jest także wysiłek uczniów wkładany w realizowanie poszczególnych zadań.**

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości i umiejętności,
- zaangażowanie w proces uczenia się (aktywność),
- udział w konkursach i olimpiadach,
- systematyczność pracy.

Sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów

Wiadomości i umiejętności ucznia sprawdzane są w formie:

- wypowiedzi ustnej na lekcjach polegającej na sprawdzeniu wiedzy w zakresie rozumienia problemu oraz związków przyczynowo - skutkowych;
- aktywności, rozumianej jako uczestnictwo ucznia we wszystkich formach zajęć szkolnych;
- pisemnych sprawdzianów/testów, zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem, z zadaniami otwartymi i zamkniętymi, mającymi na celu sprawdzenie zarówno wiedzy jak i umiejętności, poprzedzonych lekcją powtórzeniową;
- kartkówek sprawdzających wiedzę i umiejętności z ostatnich trzech tematów lekcyjnych (nie muszą być zapowiedziane);
- sprawdzianów umiejętności praktycznych w formie zadań do wykonania w obecności nauczyciela;
- prac pisemnych argumentacyjnych oraz prac praktycznych wykonanych przez ucznia samodzielnie lub zespołowo;
- prac domowych w formie pisemnej lub praktycznej;
- projektów, prezentacji multimedialnych, recenzji oraz innych form ustalonych w wymaganiach edukacyjnych.

Zasady oceniania

1. Uczeń ma obowiązek przystąpić do wszystkich zapowiedzianych sprawdzianów wiadomości i umiejętności.
2. Uczeń może być zwolniony z pisania sprawdzianu lub kartkówki z powodu usprawiedliwionej nieobecności w szkole trwającej co najmniej 5 dni w dniach poprzedzających sprawdzian.
3. Uczeń ma prawo do poprawy ocen bieżących zgodnie ze Statutem IV LO.
4. W przypadku nieobecności ucznia na zapowiedzianej pisemnej pracy/teście/sprawdzianie uczeń ma obowiązek ją napisać zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie IV LO.
5. W przypadku nie przystąpienia ucznia do pisemnej pracy sprawdzającej (kartkówki, testu, sprawdzianu wiedzy i umiejętności, pracy klasowej) w wyznaczonym czasie, nauczyciel ma prawo sprawdzić jego wiadomości w dowolnej formie i terminie.
6. Uczeń może zgłosić jedno nieprzygotowanie w przy czym zgłoszenie nieprzygotowania musi nastąpić na początku lekcji oraz nie może być uwzględnione w dniu zapowiedzianego sprawdzianu. Nieprzygotowanie jest odnotowywane w dzienniku lekcyjnym zgodnie ze Statutem IV LO.
7. Jeżeli w trakcie sprawdzianu lub innej formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczeń korzystał z niedozwolonej pomocy, to w miejsce oceny otrzymuje wpis 'pn.' (praca niesamodzielna), co brane jest pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej.

Aktywności uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach

Oceniane umiejętności	Aktywność ucznia podlegająca obserwacji i ocenie	Narzędzia oceny
Pisanie	Prace kontrolne Sprawdziany pisemne	Kryteria oceny prac pisemnych

	Kartkówki	Kryteria sprawdzianów
Mówienie	Wypowiedzi ustne na lekcjach Udział w dyskusji	Kryteria wypowiedzi ustnej Obserwacja
Współpraca w grupie	Praca w grupach na lekcji	Obserwacja Karta oceny pracy w grupie Karta samooceny
Posługiwanie się aparatem pojęciowym	Wypowiedzi ustne Prace pisemne	Kryteria wypowiedzi ustnej Kryteria oceny prac pisemnych
Porządkowanie i selekcja materiału	Gromadzenie i selekcja materiału	Obserwacja
Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji	Gromadzenie materiału Samodzielne zdobywanie informacji	Obserwacja
Terminowość wykonywania zadań	Planowanie Organizowanie	Obserwacja
Kreatywność	Prace praktyczne	Obserwacja
Zaangażowanie, poszerzanie wiedzy i umiejętności	Udział w konkursach Udział w zawodach* Udział w projektach	Wynik rywalizacji

Kryteria oceny pracy w grupie

- zaangażowanie w pracę grupy
- realizacja wyznaczonego zadania
- pełnione funkcje i role
- rozumienie osobistej sytuacji w grupie
- umiejętności pracy w grupie

Zadawanie i ocena prac domowych

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samokształcenia się .

- uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych.
- nauczyciel określa zasady wykonania zadania - sposób, termin
- uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania
- nauczyciel dostosowuje termin realizacji zadania do stopnia jego trudności
- nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie
- postawienie „parafki” przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej

- brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela zgodnie z zapisem w Statucie IV LO
- jeżeli uczeń nie wykona pracy domowej nauczyciel może zweryfikować stan jego wiedzy i umiejętności z zakresu materiału objętego pracą domową w formie ustnej lub pisemnej podczas kolejnych zajęć
- ocenianie prac następuje zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy

Prace pisemne sprawdzające - sprawdziany lub testy

- w ciągu półrocza mogą się odbyć 1-4 sprawdziany/testy
- sprawdziany/testy są przeprowadzane po każdym lub kilku blokach tematycznych
- sprawdzian/test poprzedzony jest, w miarę możliwości, lekcją powtórzeniową i jest zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem
- nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie/teście
- nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 14 dni od daty pisania
- jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub testu, może ją poprawić na zasadach opisanych w Statucie IV LO
- w przypadku nieobecności na sprawdzianie /teście obowiązują zasady zawarte w Statucie IV LO
- w przypadku nieobecności na pierwszym terminie oraz w przypadku nie przystąpienia ucznia do pisemnej pracy sprawdzającej w wyznaczonym kolejnym terminie, nauczyciel ma prawo sprawdzić jego wiadomości w dowolnej formie na kolejnych zajęciach.
- przedziały procentowe oceny sprawdzianów zgodnie ze Statutem IV LO

Ocenianie odpowiedzi ustnej - wymagania na poszczególne oceny

Ocena niedostateczna:

- nie wykazał się wiadomościami wymaganymi na ocenę dopuszczającą
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych zadań

Ocena dopuszczająca:

- przy pomocy nauczyciela uczeń wykonuje proste zadania, wykorzystuje podstawowe umiejętności
- zna podstawowe terminy niezbędne w procesie nauki
- wypowiada się krótkimi zdaniami, popełnia liczne błędy językowe

Ocena dostateczna:

- uczeń rozumie podstawowe fakty, zachodzące procesy i pojęcia,
- potrafi wykorzystać podstawowe źródła informacji
- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje podstawowe problemy
- formułuje wypowiedź 2-3 zdaniową
- popełnia błędy językowe i stylistyczne

Ocena dobra:

- samodzielnie rozwiązuje podstawowe problemy a trudniejsze przy pomocy nauczyciela
- posługuje się terminologią poznaną na lekcji
- potrafi scharakteryzować poznane sylwetki osób
- wykorzystuje źródła informacji poznane na lekcji
- formułuje dłuższą poprawną pod względem językowym wypowiedź
- próbuje dokonywać własnych sądów i opinii

Ocena bardzo dobra:

- samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe i trudniejsze
- prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela
- samodzielnie dokonuje ocen
- formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym

Ocena celująca:

- samodzielnie rozwiązuje problemy
- wykorzystuje w swojej wypowiedzi wiadomości z podstawy programowej
- wyraża własne zdanie, popiera je logicznymi argumentami
- wypowiada się poprawną polszczyzną

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE

Uczeń otrzyma ocenę:

niedostateczną, jeżeli:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności
- nie opanował minimum wiadomości programowych

dopuszczającą, jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym
- zna elementarne pojęcia, proste i zjawiska
- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela
- nie pracuje w grupie ani zespole zadaniowym
- nie formułuje własnych wniosków
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności

dostateczną, jeżeli:

- spełnia wymagania konieczne do uzyskania oceny dopuszczającej
- czasami pracuje nie systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje pracę indywidualną, grupową lub zespołową

- rzadko uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych
- czasami poprawnie formułuje wnioski
- ma problemy z obroną swoich poglądów
- nie zawsze wywiązuje się z powierzonych zadań lub ich części
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji

dobrą, jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu średnim
- charakteryzuje go najczęściej systematyczna i efektywna praca zarówno indywidualna jak grupowa
- często uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych
- poprawnie formułuje wnioski i udaje mu się bronić swoich poglądów
- odpowiednio wywiązuje się z powierzonych zadań
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji

bardzo dobrą, jeżeli:

- opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności programowych
- praktycznie posługuje się zdobytą wiedzą ocenia samodzielnie zjawiska,
- charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa
- chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych
- właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów
- wyróżniająco wywiązuje się z powierzonych zadań i ról
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji,
- potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł wiadomości
- bierze udział w konkursach
- wykorzystuje wiedzę również przedmiotów pokrewnych

celującą, jeżeli:

- opanował wiedzę przewidzianą programem w stopniu pełnym
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji;
- przejawia samodzielne inicjatywy rozwiązywania konkretnych problemów
- odnosi sukcesy w konkursach